

Kedves Megjelentek!

1881. márciusában Arany János így írta az Évnapra című versében a következőket:

*Nyolcvan év
Ritka szép;
Hetven év
Jó, ha ép;
Hatvannégy esztendő:
Untig elegendő.*

Talán nem fog Arany így utólag megharagudni egy szójátékért, ha folytatom versét:

Hatvannégy esztendő; Untig elegendő; Tíz esztendő; reménykeltő.

Az Arany János Tehetséggondozó Program 10. évét kezdjük meg, s ez már sok idő. Ennyi idő alatt megszületik, s felső tagozatba lép egy gyermek. Ennyi idő alatt három olimpia is elmúlhat, s ennyi idő alatt egy Arany-os diák diplomát szerezhet az egyetemen. Ha egy program megéri a 10 évet, az már valóban *reménykeltő* tehát. Mert az azt jelenti, hogy ezt a programot sikerrel teljesíti több száz intézmény és pedagógus, ebből következően a mindenkori kormányzatok évről évre szánnak rá nem kevés pénzt az ország költségvetéséből.

Egy 10. tanévnyitón már érdemes egy köszöntőben köszönés után megköszönni a munkát – nem véletlen, hogy ez a három szó egy töről fakad... A köszönet lehetetlen, hogy nevek felsorolásából álljon, pedig talán az lenne az ideális, ha hiánytalanul összegyűjthetnénk azon kollégák neveit, akik bármit is tettek ennek a programnak a létrehozásáért, viteléért, fejlesztéséért, életben tartásáért. Megköszönöm ezért mindenkinek, jelen levőknek és távol maradottaknak, az oktatás ügyéért felelős szakembereknek és igazgatóknak, programfelelősöknek és programgazdáknak, osztályfőnököknek és kollégiumi nevelőknek, pszichológusoknak és oktatáskutatóknak, s uram bocsá', bármennyire nem divat ez manapság: a politikusoknak is. És persze köszönet jár azoknak is, akiket ebből a felsorolásból kihagytam...

Egy jubileumi tanévnyitó értekezlet köszöntőjébe talán beleférnek pillanatképek, fotók, emlékek. Mindannyiunknak megvannak ezek szép számban, egyszer meg kellene jelentetni egy könyvet erről, talán éppen ebben az évben lenne aktuális. Ezek a képek és emlékek leggyakrabban a honnan-hová jutottunk kérdéssel függnek össze, de hát nem ez a természetes? Okítással, fejlesztéssel, neveléssel foglalkozunk, az eredményeinket is a hová jutottunk kérdés indikálja. Egy fotó a zánkai gólyatábor domboldaláról, a megnyitó ünnepségről, félénk, talán kissé riadt, de csodálkozó, tágra nyílt szemekről. Egy emlékkép arról az évente megismétlődő csodáról, hogy az előkészítő évfolyamok már az első év végén mennyire összekovácsolódtak és összeforrott csapatot alkotnak a művészeti fesztiválon. Szégyenlős, vagy inkább szerényen lesütött szemek egy-egy verseny díjainak átvételekor. Ezek persze az én emlékképeim, talán nem is a legfontosabbak... De Önöknek, Nektek ennél ezerszer tanulságosabb, szebb, meghatóbb emlékeik/emlékeitek vannak, tudom, mert elmondják/elmondjátok nekem.

Hölgyeim és uraim! Ami elvitathatatlan tény. Az Arany János Tehetséggondozó Programban immár 10. éve foglalkozunk hátrányos helyzetű, rászorult gyerekekkel, akik e nélkül a program nélkül feltehetően elkallódnának, de semmiképpen nem érnének el olyan eredményeket, mint amit ezzel az összehangolt, komplex támogatási rendszerrel elérni képesek.

Szeretnék gratulálni ehhez mindannyiunknak. Ez egy évforduló, merjünk örülni a sikereinknek, merjünk ünnepelni egy kicsit, úgyis munkával tesszük ezt is, hisz ennek a munkának egy jelentős állomása ez a konferencia is, ami – a programot látva – biztos betölti hivatását.

Arany írta a köszöntőm elején idézett versében. Nyolcvan év, Ritka szép. Érzük meg ezt a kort mindannyian. Mi is, és az Arany programok is.

További jó munkát nekünk!

Tolnai József

igazgatóhelyettes,
az Arany János Programiroda vezetője
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

(Elhangzott a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának X., Jubileumi tanévnyitóján, 2009. szeptember 10-én, Nyíregyházán)